

Malá myslivecká ruhověť pro sedláky a vlastníky půdy

Asociace soukromého zemědělství ČR, 2012

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí

Obsah

- 4 Pár slov úvodem
- 6 Kdo chce tvořit budoucnost, musí znát minulost
- 7 Proč je pro sedláka nebo vlastníka zemědělské či lesní půdy důležité věnovat se myslivosti
- 8 Jak efektivně prosazovat legitimní zájmy a nároky sedláka a vlastníka půdy v honebních společenstvech
- 9 Jak se stát členem honebního společenstva
- 10 Působení zemědělce - vlastníka v honebním společenstvu
- 10 Honitba vlastní
- 11 Uživatel honitby
- 12 Jak uplatňovat nároky na náhradu za škody způsobené zvěří na pozemcích a zemědělských porostech
- 16 Závěrem

Na vzniku této publikace se podíleli:

Ing. Jan Votava

Josef Masařík

Josef Plzák

Ing. Igor Hájek

JUDr. Richard Král, CSc.

...a další

Asociace
soukromého zemědělství ČR

***Tato publikace je neprodejná
a je součástí vzdělávacího projektu ASZ ČR.***

1. Pár slov úvodem

Asociace soukromého zemědělství ČR, jako autor a organizátor série vzdělávacích seminářů, které v průběhu jara 2012 proběhnou na území celé České republiky pod názvem zemědělská myslivost, považuje za nezbytné věnovat se této oblasti a to z celé řady níže naznačených důvodů.

Myslivost v České republice je provozována na základě zákona o myslivosti (č.449/2001 Sb.), který byl přijat před deseti lety. Při jeho provádění v praxi se v průběhu tohoto období jasně potvrdilo, že řada jeho ustanovení nevyhovuje a zákon neplní to, co se od něho očekávalo. Zejména se nepodařilo najít potřebnou rovnováhu mezi zájmy vlastníků a uživatelů honebních pozemků a těmi, kteří se na těchto pozemcích zabývají výkonem práva myslivosti.

Optimální regulace stavů zvěře nebyla dosažena a proces odškodnění za ztráty způsobené zvěří objektivně nefunguje. Nedošlo k nápravě křivd, které byly napáchaný na příslušnících selského stavu po roce 1948. Myslivost je stále ve většině případů vykonávána osobami, kterým to bylo umožněno jako odměna za podporu a služby minulého režimu. Někdy i za služby, které spočívaly v prosazování politiky likvidace sedláků (vlastníků půdy).

Neuspokojivá situace je také důsledkem toho, že příprava stávajícího mysliveckého zákona proběhla téměř ve výlučné režii skupin osob odlišných od vlastníků půdy a především nájemců zemědělských pozemků, na nichž se myslivost provádí. Sdružení osob, které provádí myslivost, též převzaly iniciativu při vytváření honiteb. Honební společenstva tak doposud tyto skupiny lidí vesměs ovládají.

Z možnosti ovlivňovat vykonávání práva myslivosti na pozemcích byli prakticky vyloučeni jejich současní vlastníci a zemědělci. Jsou to přitom právě oni, z jejichž úrody žije zvěř, která je výhradním zájmem myslivců a na které těžce dopadají škody, které jim zvěř na kulturních porostech způsobuje. Ze zákona mají ti, kteří pronajaté pozemky obhospodařují, pouze nárok, aby příslušné myslivecké sdružení „upřednostnilo“ jejich přihlášku za člena. V praxi však mohl žadatel toto své právo uplatnit pouze v okamžiku přijímání nového člena. Vzhledem však k tomu, že před působností mysliveckého zákona většina mysliveckých sdružení, pravděpodobně na radu „z ústředí“, přijala na všechna volná místa mnohdy jen své známé či rodinné příslušníky, je nyní možnost získání členství v pravdě teoretická.

Změnit reálně tuto situaci ještě před případnou novelizací mysliveckého zákona je možné jen pokud vlastníci pozemků (ve spolupráci s těmi, kteří na pronajatých pozemcích hospodaří) začnou své zájmy aktivně prosazovat. Existující právní úprava jim to částečně umožňuje zejména prostřednictvím honebních společenství. V nich se rozhodnutí přijímají hlasováním. Všichni členové přitom mají za každý započatý hektar pozemků jeden hlas. Výkon práva myslivosti tedy nelze provádět bez honebního pozemku. Tudíž majitel či uživatel honebního pozemku patří mezi subjekty, které by měly mít možnost do výkonu tohoto práva myslivosti hovořit, pokud jej ovšem nehodlají sami přímo vykonávat.

Uvedený cyklus vzdělávacích a osvětových seminářů ASZ ČR pro nejširší zemědělskou veřejnost a vlastníky půdy, by měl proto seznámit účastníky s problematikou tvorby a využívání vlastních honiteb či jim poradit, jak majoritně působit v honebním společenství. Školení by mělo také přinést poznatky k efektivnímu uplatňování náhrad za škody volně žijící zvěří.

Závěrem, nikoli však na okraj je třeba navrhnout, že na podporu výkonu práva myslivosti, jako tradiční podnikatelské činnosti zemědělců (zejména v podání rodinných farem) by bylo do budoucna velice žádoucí založit samostatnou mysliveckou organizaci, která by se stala součástí či úzce spolupracovala s nevládní organizací zastupující práva a zájmy zemědělců, například ASZ ČR.

2. Kdo chce tvořit budoucnost, musí znát minulost

Pokud chceme, aby selský stav v procesu emancipace zemědělců v odvětví myslivosti navázal na dlouhodobé tradice naší myslivosti, nesmíme zapomenout na dobu, kdy byla snaha vymazat ho z veřejného života našeho venkova. Tento násilnický tlak byl jak na veřejnost, tak na selský stav velmi agresivní a silný, že s jeho pozůstatky se mnozí nedokázali vypořádat ani dvacet let po nastolení demokracie. Vlastníkům a držitelům honebních pozemků po ztrátě honiteb, které jim byly ukradeny, byla znemožněna jakákoliv myslivecká činnost na vlastních pozemcích. Tato skutečnost vyloučila veškeré vlastnické a zemědělské subjekty od jakéhokoliv zasahování do myslivosti.

Přestože více jak 70% honebních pozemků je na zemědělských plochách, řízení myslivosti bylo a stále je výsadní záležitostí jiných subjektů, pro které je v naší myslivosti hlavně snaha získávat trofejovou zvěř. Tento pokřivený systém umožnil v minulosti takové vytvoření honiteb, ve kterých došlo k velkému nárůstu spárkaté zvěře, která se postupně rozšířila prakticky do všech zemědělských oblastí. Kult trofejí prosazovaný řídicími pracovníky naší myslivosti má velké zastánce i v současnosti.

V minulosti národní fronta, do které byla myslivecká veřejnost včleněna jako součást řídicího orgánu, měla největší zájem udělat ze selského stavu obsluhující personál, který bude zvěř hlavně živit a nebude požadovat náhrady škod způsobené zvěří.

Takový přístup k myslivosti v podstatě způsobil enormní nárůst počtu spárkaté zvěře, která již dlouhodobě způsobuje obrovské škody jak na lesních porostech, tak na zemědělských kulturách. Tato skutečnost vyhovovala hlavně mysliveckým sdružením, které jako jediné měly právo ovlivňovat mysliveckou činnost. Zemědělské subjekty byly pouze pasivními diváky, které mohly sledovat, jak myslivci bezplatně hospodaří na majetku, který tyto zemědělské podniky spravují. Na to bychom neměli zapomínat a v současnosti ani navazovat.

Pokud chceme změnu v myslivosti, musíme vysvětlit všem odborně zdatným a poctivým myslivcům, že si vážíme jejich práce a chceme s nimi spolupracovat.

Musíme ale požadovat, aby řízení myslivosti bylo postaveno na rozhodování vlastníků a uživatelů pozemků.

V r. 2013 končí některé nájemní smlouvy na honitby. Zemědělci v případě myslivosti by se měli pokusit koordinovat své kroky v honebních společenstvech a mysliveckých sdruženích. Zcela jistě není smyslem nějaké vymezení proti myslivcům. Je však žádoucí, aby myslivost byla organickou součástí hospodaření na půdě. To je úcta k tradicím a pro sedláky i rodinný odkaz našich otců a dědů.

Škody způsobené spárkatou zvěří

3. Proč je pro sedláka nebo vlastníka zemědělské či lesní půdy a vodní plochy důležité věnovat se myslivosti

Sedlák, který je vlastníkem a nájemcem zemědělské půdy (popřípadě i lesa a vodních ploch, ke kterým se jako k pozemkům honebním vztahuje výkon práva myslivosti), by si měl být vědom toho, že takové podnikání na pronajatém majetku není úplné, pokud v nich není obsaženo právo myslivosti a výkon práva myslivosti. Lze proto doporučit, aby nájemce jednal s majitelem honebního pozemku, na kterém zemědělsky, lesnický či rybářsky hospodaří a pokusil se domluvit, aby tohoto majitele mohl zastupovat, na základě plné moci na valných hromadách honebního společenstva.

Provozování myslivosti je možno na mnohých rodinných gruntech zařadit do agroturistiky a myslivost určitě pomáhá tuto agroturistiku rozvíjet. Forma poplatkových lovů a s tím navazujících činností (ubytování, stravování, atd.) by se mohla a měla stát nezanedbatelnou součástí rozpočtů rodinných farem.

Podnikání v myslivecké agroturistice je podporováno evropskou chartou o myslivosti a biodiverzitě, oddíl 2. 2 - myslivecká turistika. Zde se poukazuje na důležitost tohoto oboru pro evropské myslivecké oblasti, která jim poskytuje významný ekonomický přínos v nejrůznějších formách, zajišťuje pracovní místa a je integrální součástí kultury a tradic venkovské společnosti.

Náš venkov je tradiční mysliveckou oblastí a myslivost k venkovu neodmyslitelně patří.

Trofeje umístěné na agroturistické farmě

Rodinné farmy, by měly získat podstatný vliv (majoritu) v honebních společenstvech, v jejichž pravomocně uznaných honitbách mají zařazeny pozemky. Důvod, proč by zemědělci měli být aktivní v myslivosti je i společenský. Od pradávna byl sedlák na vesnici ve společenském životě aktivní a pomáhal tuto venkovskou atmosféru tvořit.

Proto by bylo v současné době velkým přínosem pro venkov, kde se rozpadly některé organizace a spolky, kdyby sedláci aktivně pomáhali znovu obnovit tyto tradiční činnosti, neodmyslitelně patřící k venkovu. Myslivost je také součástí hospodaření v krajině, je pro zemědělce důležitá, z hlediska ekonomického to není jenom samotný lov a s ním spojené činnosti jako agroturistické prvky, ale taktéž možnost přímo ovlivňovat škody způsobené zvěří na zemědělských kulturách. Tím, že bude v dané honitbě myslivecky hospodařit, může zároveň efektivně provádět např. odstřel na místech čerstvě osetých pozemků či dozrávajících kultur. Systematickým odstřelem se také dají redukovat početní stavy spárkaté zvěře v honitbě.

4. Jak efektivně prosazovat legitimní zájmy a nároky sedláka a vlastníka půdy v honebních společenstvech

Především je důležité si uvědomit, že každý zemědělec nebo vlastník půdy, jestliže chce něco změnit, by se měl aktivně účastnit práce v honebních společenstvech, ve kterých má vlastní pozemky a pozemky, které podle nájemní smlouvy zemědělsky obhospodařuje. Na všech jednáních honebního společenstva je třeba vystupovat se svými názory a požadavky. Aby zemědělec mohl aktivně působit v honebním společenstvu, musí být jeho členem a měl by také usilovat o zvolení do honebního výboru.

5. Jak se stát členem honebního společenstva

Zemědělec jako vlastník určité výměry honebních pozemků se stane členem honebního společenstva:

1 / Při zakládání honebního společenstva podává přípravný výbor honebního společenstva návrh na registraci honebního společenstva spolu s návrhem na uznání společenstevní honitby (zákon č.449/2001Sb, §19 odst. 4). Přípravnému výboru každý majitel honebních pozemků podává písemnou přihlášku, která obsahuje osobní údaje vlastníka – žadatele, včetně písemného souhlasu s nakládáním s osobními údaji žadatele pro honební společenstvo. Dále žádost musí obsahovat seznam pozemků, jejich výměr a identifikaci kultur a list vlastnictví žadatele platný ke dni podání žádosti. Žadatel se musí účastnit ustanovující valné hromady (zákon č. 449/2001Sb., §19 odst. 7 a následně §22 odst. 3-5).

2 / Členem honebního společenstva se vlastník honebních pozemků stane odkupem, nebo zděděním honebního pozemku od člena honebního společenstva nacházejícího se v pravomocně uznané honitbě honebního společenstva a ode dne vkladu koupeného nebo zděděného pozemku do katastru nemovitostí a nesdělí písemně do 30 dnů honebnímu společenstvu, že nechce být členem honebního společenstva (zák. č. 449/2001 Sb., §26 odst. 1).

3 / Členem honebního společenstva se vlastník honebního pozemku stává tehdy, pokud by jeho honební pozemek orgán státní správy přiřadil do honitby dle ustanovení §30 odst. 1 a 2 zákona č. 449/2001 Sb. a ten do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o přiřazení pozemku do honitby oznámí honebnímu společenstvu (zák. č. 449/2001 Sb., §26 odst. 6), že trvá na členství.

4 / Členem honebního společenstva (HS) se vlastník honebního pozemku stane na základě žádosti o členství v honebním společenstvu, o kterém rozhoduje valná hromada (zákon č. 449/2001 Sb., §21 odst. 1. písm. e).

5 / Každý člen HS má právo se vyjadřovat k tomu, jakým způsobem se bude v honitbě myslivecky hospodařit (zda ve vlastní režii nebo pronájem honitby). V případě pronájmu má člen HS právo navrhnout smluvní podmínky včetně způsobu mysliveckého hospodaření, náhrad škod způsobených zvěří apod. Tedy jde o velmi důležité záležitosti, které se bytostně týkají vlastnických práv a ekonomiky zemědělců.

6. Působení zemědělce - vlastníka v honebním společenstvu

Základním a nejvýznamnějším právem člena honebního společenstva (vlastníka) je hlasovací právo na valné hromadě (zák. č. 449/2001Sb., §22 odst. 3 v návaznosti s ustanovením §21 odst. 1, písmeno a-f a odst. 2). Toto právo vlastník může využívat sám, nebo má zákonné právo zplnomocnit svého zákonného zmocněnce a je jen na vůli vlastníka, koho si za tohoto zmocněnce zvolí. V případě, že vlastník pozemků se chce v honebním společenstvu význačným způsobem podílet na rozhodování, musí si zajistit příslušný počet hlasů (zák. č. 449/2001 Sb. §22 odst. 5 a v návaznosti na ustanovení §21 odst. 1, písm. a zákona).

7. Honitba vlastní

Zemědělec může utvořit honitbu vlastní (zákon č. 449/2001 Sb. § 18 odst. 2). Honitba musí mít minimální výměru 500 ha souvislých honebních pozemků, které musí splňovat podmínky ustanovení §17 zákona č. 449/2001 Sb.). Jedno z nejdůležitějších ustanovení tohoto paragrafu je souvislost honebních pozemků. Honební pozemky jsou navzájem souvislé, jestliže se vzájemně dotýkají (zákon č. 449/2001 Sb. §2 odst.g). Zemědělec při tvorbě vlastní honitby může požádat, aby k vlastním honebním pozemkům, které dosáhly minimální výměry 500 ha a byly přičleněny další souvislé honební pozemky jiných vlastníků (zákon č. 449/2001 Sb. §18 odst. 4). K návrhu na uznání honitby vlastní, kterou žadatel podává na příslušný orgán státní správy myslivosti obce s rozšířenou působností, do jejíž působnosti uznávaná honitba patří, musí žadatel zpracovat údaje o vlastnictví honebních pozemků, mapový zakres hranic honitby na mapě, zajišťující přesné odlišení hranic honiteb a návrh plánovaných druhů zvěře a jejich minimální a normované stavy (zákon č 449/2001 Sb. § 18 odst. 6).

8. Uživatel honitby

Honební společenstvo připravuje nájemní smlouvy na pronájem honitby a to je základní faktor, jak se vyhnout sporům s uživatelem honitby. Nájemní smlouva musí obsahovat veškeré právní náležitosti a dále pak souhrn odborných věcí, které zákonným způsobem ovlivňují užívání honitby a hospodaření v ní. Doporučujeme, aby honební společenstvo nájemní smlouvu tvořilo ve spolupráci s právníkem a mysliveckým odborníkem. K nájemní smlouvě na honitbu je třeba ještě dodat, že její schvalování podléhá §21

odst. 1 písm. c) zákona č 449/2001 Sb. , kde musí být valnou hromadou schválen nejenom způsob využití společenstevní honitby, ale také uzavření, změna, nebo vypovězení smlouvy. Z toho vyplývá, že vše je na vůli vlastníků honebních pozemků a jen vlastníci stanovují, jak nájemce bude v honitbě hospodařit.

Je nutno ještě dodat, že normování zvěře a odlov spárkaté zvěře určuje zákon č. 449/2001 Sb. v §36 odst. 1-6 a v § 37. Normované stavy schvaluje na základě tohoto paragrafu orgán státní správy myslivosti příslušného vyššího správního celku.

Veškeré změny v honebním společenstvu v otázce změn, doplňování stanov či vystavování důležitých listin a rozhodování jsou v pravomoci valné hromady, která rozhoduje dle uvážení svých členů - vlastníků pozemků (zák. č. 449/2001 Sb. v §21 odst. 1 písm. a) až f) a odst. 2).

Je tedy třeba si zajistit dostatečný počet hlasů členů honebního společenstva ke změnám, které chceme prosazovat na valné hromadě (§22 odst. 4 zákona v návaznosti na §26 odst. 5 zákona č.449/2001 Sb.). Dostatečný počet hlasů je nutno si zajišťovat společenským působením a v součinnosti s občanským zákoníkem.

Rozhodování o finančním hospodaření stanovuje zákon č. 449/2001 Sb. v §21 odst. 1 písm. b). Každý člen, který chce v průběhu trvání honebního společenstva cokoliv změnit (např. stanovy, či představitele honebního společenstva, atd.) může postupovat podle ustanovení §22 odst. 1 zákona č 449/2001 Sb.

9. Jak uplatňovat nároky na náhradu za škody způsobené zvěří na pozemcích a zemědělských porostech

Účelem této „metodiky“ je doporučení jednotného a efektivního postupu při uplatňování náhrady škod způsobených zvěří na zemědělských kulturách. Zákon o myslivosti není, podle názoru odborníků, příliš dobrý a je v něm spousta nejasností. Lze se dokonce domnívat, že zákon byl vytvořen účelově. Například státní podnik Lesy ČR má mechanismus náhrady za škody ošetřen výrazně odlišně od možností, které zůstávají sedlákům.

Na zemědělce či vlastníka půdy zde čeká řada úskalí, na které chce tato metodika upozornit, aby se zemědělci, kterým byla způsobena škoda, vyvarovali chyb při uplatňování její náhrady. Uváděné informace vycházejí z praktických zkušeností získaných z mnoha žalob a jejich projednávání u soudu.

Pokud nebude uživatel honitby ochoten škodu uhradit, musí se poškozený obrátit s žalobou o náhradu škody na příslušný soud. Musí však počítat s tím, že důkazní břemeno bude spočívat na něm, jako na žalobci. Tedy musí doložit, že škoda vznikla, že byla způsobena volně žijící zvěří, kde a kdy byla způsobena a předepsaným způsobem a v předepsaných lhůtách ji uplatnit (včetně vyčíslení její výše). Jako důkaz může sloužit nejlépe fotodokumentace, svědectví alespoň dvou nezúčastněných osob, kopie dopisu, jímž byl požadavek na náhradu škody uplatněn a vyčíslení škody provedené znalcem.

Je nutno počítat s tím, že žalobce bude muset uhradit soudní poplatek. Pokud uspěje a soud mu nárok na náhradu škody uzná, bude mít i nárok na náhradu všech výloh, které se soudním řízením měl. Pokud však soud jeho žalobu zamítne, může mu být uloženo, aby žalovanému uhradil jeho náklady včetně případného právního zastoupení.

Předně je vhodné zrekapitulovat, co vlastně v této oblasti říká zákon o myslivosti:

§ 55 odst. 1, písm. a) – Odpovědnost uživatele honitby

Uživatel honitby je povinen hradit škodu, kterou v honitbě na honebních pozemcích nebo na polních plodinách dosud nesklizených, vinné révě, ovocných kultu-

rách nebo na lesních porostech způsobila zvěř.

Z tohoto ustanovení jednoznačně vyplývá, že uživatel honitby je povinen hradit vzniklé škody. Jsou zde určité výjimky, o kterých bude pojednáno v další části.

§53 - Opatření k zabránění škod způsobených zvěří

Vlastník, případně nájemce honebního pozemku činí přiměřená opatření k zabránění škod způsobených zvěří, přičemž však nesmí být zvěř zraňována. Stejná opatření může učinit se souhlasem vlastníka pozemku.

Co je tím „přiměřeným opatřením“, není samozřejmě nikde uvedeno a tento výklad se ponechává výhradně soudu. Jasně však z textu vyplývá, že opatření by měly činit obě strany, i když tak, že vlastník nebo nájemce „činí“ a uživatel honitby „může činit“. Zde je nesoulad zcela zřejmý. U některých plodin snad ani žádné opatření nejde učinit, jako například u travních porostů.

Škody černou zvěří v ovsu

§ 54 – Neuhrazované škody způsobené zvěří

Odst. 1)

Nehradí se škody způsobené zvěří na pozemcích nehonebních, na vinné révě neošetřené proti škodám způsobených zvěří, na neoplocených květinových školkách nebo zahradách ovocných a zelinářských, na stromořadích a stromech jednotlivě rostoucích, jakož i na vysokocenných plodinách...

Odstavec tohoto zákona zákonem ustanovení je dlouhý a není zde celý citován. Zde je cílem upozornit zejména zelináře, že pro ně je důležité, jaký druh pozemku je uveden v katastru nemovitostí. Z tohoto znění totiž vyplývá, že náhradu za

Škody v obilí - horní patro jelení zvěř, dolní patro černá...

škody lze uplatnit také na polní zeleninu a nelze pouze u porostů v zahradách (dle katastru). Ovšem pozor na množitelské porosty – mohly by být uznány jako vysokocenné a nešlo by škodu uplatnit. Zde je potřeba postupovat obezřetně.

§55 – Uplatnění nároků

Odst. 1)

Nárok na náhradu škody způsobenou zvěří musí poškozený u uživatele honitby uplatnit:

Písm. a)

u škody na zemědělských pozemcích, polních plodinách a zemědělských porostech do 20 dnů ode dne, kdy škoda vznikla.

Z tohoto ustanovení vyplývá, že je třeba nárok uplatnit z každé dílčí škody. Proto se doporučuje vždy při zjištění škody, nahlásit ji v uvedené lhůtě uživateli honitby. K tomu je třeba provádět důkladný monitoring pozemku, kde předpokládáme škodu.

Odst. 2)

Současně s uplatněním nároku na náhradu škody způsobené zvěří vyčíslí poškozený výši škody. Na polních plodinách a zemědělských porostech, u nichž lze vyčíslit škodu teprve v době sklizně, ji poškozený vyčíslí do 15 dnů po provedené sklizni.

Pozor i přes toto ustanovení, nezbavuje poškozenému povinnosti, že se zjištěná škoda musí vždy vyčíslit a uplatnit u uživatele honitby do 20 dnů od jejího vzniku a nečekat až po sklizni. Zde je k dispozici judikát Nejvyššího soudu sp. zn. 25 C do 719/2008 ze dne 23. 4. 2009. Pokud není škoda vyčíslena tímto způsobem, soud žalobu zamítne. Po sklizni se škoda pouze potvrdí.

Odst. (3)

Poškozený a uživatel honitby se mají o náhradě škody způsobené zvěří dohodnout. Pokud uživatel honitby neuhradí škodu do 60 dnů ode dne, kdy poškozený uplatnil svůj nárok a vyčíslil škody nebo ve stejné lhůtě neuzavřel s poškozeným písemnou dohodu o náhradě této škody, může poškozený ve lhůtě 3 měsíců uplatnit svůj nárok na náhradu škody u soudu.

Z uvedeného vyplývá, že celkem je k dispozici 150 dnů, než je nutné uplatnit právo na náhradu úspěšně uplatnit u soudu. Nelze ale například uplatňovat dubnovou škodu na pšenici až po sklizni.

Došlo by tím k porušení ustanovení zákona v odstavci 4 (viz níže). Nicméně lze písemně dohodnout, že vyčíslení škody bude provedeno až po sklizni. Avšak i zde

je potřeba dávat pozor, aby nedošlo k opomenutí uplatnit stejným postupem škodu, která vznikla později.

Odst. (4)

Nárok na náhradu škody způsobené zvěří zaniká, nebyl-li poškozený uplatněn ve lhůtách uvedených v odstavcích 1 až 3.

POZOR! Na tomto ustanovení zkrachovala spousta žalob podaných u soudu. Termíny, tak jak jsou dány ustanovením zákona, se musí velmi pozorně sledovat, jinak snaha o uplatnění škody nebude úspěšná.

Faktický postup při uplatňování náhrady škody:

1. Zjištění škody (nutné provedení fotodokumentace)
2. Vyčíslení škody
3. Uplatnění do 20 dnů ode dne, kdy škoda vznikla – nejlépe písemnou formou statutárnímu zástupci honebního společenstva, a to na doručenkou (nikoli jen doporučeným dopisem). Často se ale stává, že uživatel honitby ve zlém předtuše nechce písemnost převzít. Pokud je však taková zásilka předána k poštovní přepravě pouze držiteli poštovní licence ve lhůtách stanovených zákonem, pak se má za to, že k uplatnění nároku došlo ve stanoveném termínu.

4. Do jedné škody lze teoreticky zahrnout více škod vzniklých v rozmezí 20 dnů. Škoda následující po tomto termínu musí být uplatněna opět stejným způsobem. Škoda na jednom pozemku je tedy součtem dílčích škod, které se uplatňují jednotlivě.

5. Po sklizni je třeba doložit, že původní výpočty byly správné.

Pozor! Častá chyba, která byla příčinou zamítnutí žalob – škoda se vyčíslila až po sklizni.

Jeden příklad na dodržení termínů v zákoně: Škoda vzniklá na obilninách až v mléčné zralosti se zjistí, zdokumentuje, vyčíslí a následně upřesní po sklizni, posléze může být teprve uplatněna u soudu. Nelze však zde zahrnout, jak již bylo uvedeno, škodu na porostu například z počátku dubna. Tuto je třeba uplatnit samostatně. Pokud v období mléčné zralosti a dozrávání až do sklizně zemědělec hodlá uplatnit více škod, které ovšem termínově lze zahrnout do celkově stanovené lhůty 150 dnů od vzniku první škody, lze je vyčíslit po sklizni v celku. Také toto ale neplatí vždy. Dílčí škody je třeba vyčíslit a uplatnit jednotlivě do 20 dnů.

Tento mechanismus platí u všech plodin. Pouze u řepky ozimé je tento proces zpravidla složitější, pokud škoda vzniká již od podzimu (zvěř vysoká a srnčí).

10. Závěrem

Přáním autorů je, aby soukromě hospodařící zemědělci za použití této metodiky dosáhli lepšího právního postavení k tomu, aby byli úspěšní při soudním i mimosoudním jednání. Uplatnit škodu u uživatele honitby podle stávajícího zákona o myslivosti v současné době není vůbec jednoduché. Je proto nutno být velmi obezřetný a nic nepodcenit. Skutečnost, že škody zvěří na majetcích zemědělců vznikají, však již nemůže nikdo zpochybnit. Důležitá je však i formální stránka žaloby. K úspěšnému uplatnění nároku na zaplacení škody je třeba alespoň rámcově zorientovaný advokát,

nutnost zajistit znalecký posudek, popřípadě zajištění min. dvou kompetentních svědků majících v dané oblasti přirozenou autoritu a dobré jméno. Lze konstatovat, že v současné době běžná lhůta k projednání žaloby se pohybuje mezi 1 až 2 roky. Pozitivní zprávou je, že se objevuje již řada rozsudků obecných i vyšších soudů, ve kterých poškozený se svojí žalobou na náhradu škody úspěšl.

Pochopitelně ideálním řešením je vzájemná součinnost sedláků a myslivců, cílená spolupráce při utváření krajiny a hledání společných řešení. Zejména pak vytváření podmínek pro lov, který sníží populaci přemnožené zvěře a škody. Žaloby a soudní pře by proto měly být až tím posledním řešením.

NEJLEPŠÍ ŘEŠENÍ

1. Vždy dohoda
2. Vzájemná součinnost zemědělců a myslivců – společné řešení
3. Cílená spolupráce při utváření krajiny
4. Vytvářet podmínky pro lov- tím snížit populaci a škody
5. Žijeme vedle sebe a měli bychom spolupracovat
6. Žaloby a soudní pře jsou až to poslední

Pro vážné zájemce o další informace jsou k dispozici další doplňkové materiály – např. vzory smluv o nájmu honiteb, plných mocí k zastoupení v honebním společenstvu atd. Případně rádi zprostředkujeme individuální právní doporučení.

**Kontakt: hlavní kancelář ASZ ČR,
e-mail: kancelar@asz.cz, tel.: 266 710 414, 777 032 332**

Poznámky

Poznámky

Nalá myslivecká ruhověť pro sedláky a vlastníky půdy

- Vydala: Asociace soukromého zemědělství ČR,
Dělnická 30, 170 00 Praha
www.asz.cz
- Autoři: Ing. Jan Votava, Josef Plzák, JUDr. Richard Král, CSc.,
Josef Masařík, Ing. Igor Hájek a další
- Foto: archiv ASZ ČR a Pixmac.cz
- Tisk: Radek Dolejš - DALMAT Beroun
- Náklad: 1.100 ks

*Tato publikace je vydána jako součást vzdělávacího projektu ASZ ČR
a je neprodejná.*

Asociace soukromého zemědělství ČR
Dělnická 30
170 00 Praha 7
tel.: 266 710 414
e-mail: kancelar@asz.cz

www.asz.cz